

ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТЪРА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПРИ БАН
ПРЕЗ 2017 г.

Мисията на Центъра за обучение при БАН е да организира, координира и ръководи дейностите на БАН по подготовка на висококвалифицирани кадри в тясно сътрудничество с ПНЗ, където се извършва основната част от обучението на докторантите в БАН. През 2017 г. Центърът за обучение започна първия етап от новите процедурите по акредитация в НАОА на институтите на БАН за периода 2017-2021 г. Центърът продължи да организира и провежда чуждоезиковото обучение и обучението по компютърни умения на докторантите, обучението чрез специализираните докторантски курсове и успешно организира разнообразни форми за целевото обучение на докторантите и младите учени.

През отчетната година бяха проведени редовен и допълнителен конкурс за прием на докторанти. И при двата конкурса Академичният съвет на ЦО съдейства за разпределение на отпускните бройки между отделните ПНЗ на БАН, така че да се заемат всички отпускни от МОН бройки за Българска академия на науките.

През 2017 г. в звената на БАН са се обучавали общо **510** докторанти, от които **246** редовни, **156** задочни и **108** на самостоятелна подготовка. Новозачислените докторанти са 68, от които 38 на редовно обучение, 15 на задочно и 15 на самостоятелна подготовка.

Броят на защитилите и отчислените докторанти през 2017 г. в отделните направления са обобщени в Таблица.

ЗАЩИТИЛИ ДОКТОРАНТИ ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Защитили	Защитили през 2017 г.	Отчислени през 2017 г.
Информационни и комуникационни науки и технологии	18	18
Енергийни ресурси и енергийна ефективност	12	9
Нанонауки, нови материали и технологии	28	17
Биомедицина и качество на живот	18	38
Биоразнообразие, биоресурси и екология	11	22
Климатични промени, рискове и природни ресурси	15	18
Астрономия, космически изследвания и технологии	5	5
Културно-историческо наследство и национална идентичност	21	39
Човек и общество	15	14
ОБЩО:	143	180

През годината 143 докторанти са защитили докторските си дисертации, а 180 са отчислените докторанти. В резултат, в края на 2017 г. в звената на БАН се обучават 398 докторанти, от които 181 редовни, 139 задочни и 78 на самостоятелна подготовка.

Трябва да се отбележи ръст на докторантите предали в срок дисертационния си труд- за 2016г. те са **20**, докато през 2017 година общо **31** редовни докторанти от 17 института на БАН са получили еднократна стипендия от 1000 лв. по 130 ПМС т.2, ал. 5, т.1 - за предаден дисертационния си труд за защита в рамките на тригодишния срок за обучение. Също се отбелязва и ръст на защитили докторанти в срок: за 2016г. те са **7**, а за 2017г. **12**, които са получили стипендия от 2000 лв., като са покрили изискванията по т. 1 и т 2 от Правилника. Те са от Институт по информационни и комуникационни технологии, Институт по инженерна химия, Институт по микробиология, Институт по молекулярна биология, Институт по биофизика и биомедицинско инженерство, Институт за литература, Институт по етнология и фолклористика с Етнографски музей, Институт за държавата и правото и Институт за изследване на населението и човека.

Благодарение на успешното сътрудничество на ЦО с отделните звена на БАН и ЦИОО (Център за информационно осигуряване на образованието) към МОН, подаването на данните за Регистъра на действащите и прекъснали студенти и докторанти през двата отчетни периода – 15.03.2017 г. и 15.11.2017 г., за което отговаря ЦО, през настоящата година протичаше успешно и без забавяне на сроковете.

През изтеклата година Академичният съвет при ЦО-БАН проведе две заседания свързани с промени в текста на Правилника на ЦО, разпределение на бройките за двата конкурса за редовни и задочни докторанти-държавна поръчка, одобряване на постъпили предложения за нови специализирани докторантски курсове, и др.

Чуждоезиковото обучение и курсовете по информационни технологии за докторантите се провеждаха в новите зали на Центъра за обучение в блок 26Б на бул. „Цариградско шосе“. През годината общо 261 курсисти са преминали обучение от 2030 часа по английски и немски език, като от тях 157 са докторанти, 81 са служители на БАН и 23 са външни лица. И през тази година продължи практиката изпитът по западен език да се провежда в последния петък на всеки месец, тъй като това се оказва една много по-мобилизираща практика за докторантите. През цялата година щатните преподаватели на Центъра за обучение провеждаха редовни консултации на докторанти с цел по-доброто усвояване на английския език.

Съгласно приетата система за организиране и провеждане на курсовете по информационни технологии в три учебни сесии – пролетна, есенна и зимна, докторантите биваха разпределяни според техните желания. През 2017 г. 157 докторанти са преминали курсовете по информационни технологии, като още 20 докторанти са се явили директно на изпит. Отчитайки голямата полза от обучението ни по информационни технологии, голям брой докторанти посещаваха повече от един курс. Най-посещаваните курсове бяха по Статистически анализ на данни, MATLAB, Умения за презентиране, Уеб дизайн, PhotoShop, Анализ на данни с R и др.

Възложената на Центъра за обучение дейност за признаване на дипломите за научни степени, придобити в чужбина, според Правилника (Глава 4А), се извършваше ритмично. През годината бяха разгледани и признати 7 чуждестранни дипломи за придобита образователна и научна степен «доктор» на служители от 4 института на БАН.

През годината бяха проведени много успешно 20-ти Зимен семинар „Интердисциплинарна физика“, 10-ти Пролетен семинар „Интердисциплинарна химия“, Седма национална конференция на докторантите в областта на правните науки и други вече утвърдили се събития, които се оценяват като много полезни от докторантите и младите учени.

По програма Еразъм+ през академичната 2016-2017 година, мобилности осъществиха 13 докторанти за общо 46 месеца като за целта бяха усвоени 22570 евро, което надхвърляше 100% от отпуснатите ни средства по това перо. Мобилности с цел обучение бяха осъществени в университети в десет различни европейски държави като съгласно правилата на програмата докторантите не плащаха академични такси за обучението си в приемащия университет. Докторантите, които взимат участие в мобилност все още са твърде малко. За сравнение, 86 преподаватели и служители осъществиха мобилност в 19 европейски държави през същата академична година като бяха усвоени 80 660 евро, което отново надхвърли 100% от отпуснатите средства от ЕК; разликата беше покрита чрез трансфер от средства за Организационна подкрепа.

Целта на мобилностите, условие за които беше да не са по-кратки от 3 месеца, беше посещаване на курсове /което носеше предимство при кандидатстване/, работа над дисертация с ползване на чуждестранни библиотеки, а също развиване на т.н. меки умения, повишаване на нивото на владеене на чужди езици и др. Всички докторанти получиха пълно академично признаване на получените кредити от Центъра за обучение.

В ЦО се направи анализ въз основа на отчетите на докторантите като основният извод от ползата за младите хора е, че са увеличили познанията в своята област, което им дава увереност да планират сами своята изследователска дейност и да работят в екип.

Чрез моята мобилност по програма Еразъм+ за се научих по-добре как:	
Да работя в екип	69%
Да развия една идея и да я приложа на практика	77%
Да се изразявам креативно	77%
Да намирам решения в трудни или предизвикателни контексти	77%
Да планирам и осъществявам самостоятелно обучение	92%
Да виждам ценността на различни култури	92%
Да мисля логично и да си вадя заключения	85%
След като взех участие в мобилност,	
Аз съм по-способен да се адаптирам и да реагирам в нови ситуации	85%
Аз съм по-способен да мисля и да анализирам ситуацията критично	77%
По-наясно съм със социални и политически концепции като демокрация, справедливост, равенство, гражданство, граждански права	69%
Съм по-уверен и по-убеден в своите възможности	100%
Се интересувам повече от европейски теми	62%
Се интересувам повече какво се случва в света всеки ден	69%
По-толерантен съм към ценностите и поведението на други хора	77%
Чувствам се повече европейец	62%
Увеличих познанията си в своята област	92%
Познавам по-добре своите слаби и силни страни	85%
Възнамерявам да участвам по-активно в социалния и политически живот на обществото, в което живея	62%

Кариерният център към ЦО има за цел да запознава младите изследователи с възможностите им за професионално развитие и популяризиране на научните им постижения. През отчетния период в рамките на дейността на Кариерен център към ЦО-БАН бяха организирани и проведени следните **4 обучителни семинара**:

➤ **"ДЕЙНОСТТА НА БРИТАНСКИ СЪВЕТ В БЪЛГАРИЯ – ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА МЛАДИ УЧЕНИ"**, с поканен лектор: **Любов Костова**, ДИРЕКТОР НА БРИТАНСКИ СЪВЕТ В БЪЛГАРИЯ <http://www.britishcouncil.bg/>;

*Семинар на тема: "ДЕЙНОСТТА НА БРИТАНСКИ СЪВЕТ В БЪЛГАРИЯ – ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА МЛАДИ УЧЕНИ",
27 януари 2017г.*

➤ **"ЗА ЖЕНИТЕ В НАУКАТА" НАЦИОНАЛНА СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА НА L'OREAL И ЮНЕСКО**, с поканени лектори:

Кристина Радкова – координатор на програмата "За жените в науката" в България, доц. д-р Йорданка Каракирова – носител на една от стипендиите "За жените в науката" за 2016г., ръководител на „Център по ЕПР спектроскопия“ в лаборатория „Дизайн и охарактеризиране на каталитични материали“ към Институт по катализ - БАН и председател на сдружение „Българско ЕПР дружество“ и д-р Еми Халаджова – носител на една от стипендиите "За жените в науката" за 2013г., главен асистент в Лаборатория „Полимеризационни процеси“ в Институт по полимери - БАН

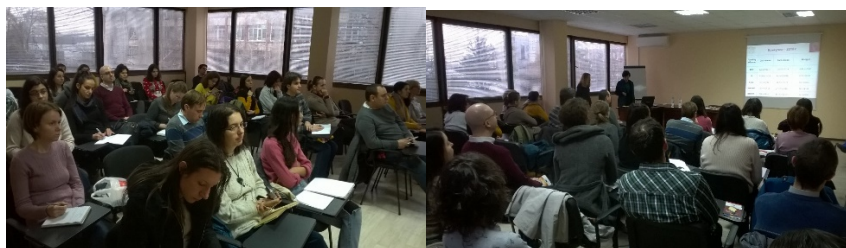
*"ЗА ЖЕНИТЕ В НАУКАТА" НАЦИОНАЛНА СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА
НА L'OREAL И ЮНЕСКО, 20 март 2017г.*

➤ **"БГ НАУКА ЗА УЧЕНИ. КАК ДА ПОЛУЧИТЕ И ПОЛЗВАТЕ БЕЗПЛАТНО ОБЛАЧНИ УСЛУГИ И БЛОГ ЗА НАУКА"**, с поканен лектор: Петър Теодосиев, Списание БГ НАУКА, <https://nauka.bg/>

Семинар на тема: "БГ НАУКА ЗА УЧЕНИ. КАК ДА ПОЛУЧИТЕ И ПОЛЗВАТЕ БЕЗПЛАТНО ОБЛАЧНИ УСЛУГИ И БЛОГ ЗА НАУКА", 10 октомври 2017г.

➤ **"ДЕЙНОСТИТЕ МАРИЯ СКЛОДОВСКА-КЮРИ, РП "ХОРИЗОНТ 2020" – ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧАСТИЕ НА УЧЕНИ В РАННИЯ ЕТАП ОТ КАРИЕРАТА",** с поканени лектори: Антоанета Матеева и Габриела Чупренска – национални контактни лица Мария Скл.-Кюри, Отдел „Международна дейност, оперативни програми и проекти” – БАН

"ДЕЙНОСТИТЕ МАРИЯ СКЛОДОВСКА-КЮРИ, РП "ХОРИЗОНТ 2020" – ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧАСТИЕ НА УЧЕНИ В РАННИЯ ЕТАП ОТ КАРИЕРАТА", 19 декември 2017г.

Представените лекции предизвикаха силен интерес сред аудиторията. Докторантите и младите учени провеждаха полезни и много оживени дискусии, които продължаваха в индивидуални обсъждания с лекторите, включително след приключването на официалната презентационна част. Лекторите отговаряха изчерпателно и ентусиазирано на въпросите на аудиторията и предоставяха своите координати за контакт, консултации и сътрудничество.